

Met Mergus naar de “Lac du Der” Van 8 t.e.m. 11/11/2012

Het was reeds twee jaar geleden dat de vogelwerkgroep Mergus nog eens de “Lac du Der-Chantecocq” bezocht. Een colonne van zes auto's met telkens 4 vogelaars (met uitzondering van één wagen die er slechts 3 mee had) vertrok dan ook uiterst gemotiveerd naar deze regio. Reisleider was Johan Debuck en die wist bij het vertrek te vertellen dat het de voorbije dagen pijpestelen had geregend maar dat hij voor het weekend mooi weder had besteld. Enkel op zaterdag zou er rond de middag wat regen vallen.

Het gebied rond de “Lac du Der” ligt in het noordoosten van Frankrijk, in de regio van de Champagne-Ardenne. Het is een kunstmatig, immense watervlakte van 4.800ha dat werd ingericht in 1974 en functioneert als bufferbekken voor de rivier de Marne en dit om overstromingen in en rond Parijs te voorkomen. Bij deze operatie verdwenen 3 dorpen volledig onder water; slechts één kerk werd symbolisch heropgebouwd aan de oever van het meer. Vele huizen en stallingen in de omliggende dorpen zijn nog opgetrokken in het zgn.vakwerk, bestaande uit een zichtbare draagconstructie van eiken balken die dan worden gevuld met leem en stro. Vele huizen dateren nog van de 15de en 16de eeuw.

Donderdag 8 november 2012

Na een rit van ca. 4 uur bereikten we de streek rond Arrigny. Vooraf hadden we al volgende waarnemingen genoteerd: tussen de eerste péage en de laatste péage telden we in de heenreis 31 Torenvalken en 61 Buizerds (in de terugreis 37 Torenvalken en67 Buizerds). Rik had tevens een 30-tal verkeersslachtoffers opmerkt , voornamelijk Kerk- , Bosuilen en Fazanten.

Onze eerste “echte” waarneming was in de buurt van Arrigny. Hier cirkelden 4 Rode wouwen heerlijk in de lucht en zagen we onze eerste Kraanvogels. Net na de middag betrokken we onze 6 vernieuwde stacaravans in op *Camping ‘Le Clos du Vieux Moulin’* (www.leclosduvieuxmoulin.fr) in Châtillon-sur-Broué.

Een weinig later reden we voor het eerst naar de dijk van de “Lac du Der”. Op de slikplaten fourageerden er o.a Bonte Strandloper (110), Goudplevieren, Kemphanen en duizenden Kieviten. Tussen de vele eenden zaten eveneens Futen, Grauwe Ganzen, Meerkoeten, Aalscholvers...en Marc D.C. ontdekte waarempel nog een late Ooievaar.

Bij valavond trokken we de site Chantecoq met een prachtig zicht op de “Lac du Der”. Heel wat Kraanvogels waren reeds aanwezig. Op de plassen zagen we een 300-tal Wintertalingen, Slobeenden, Smienten Wilde Eenden, Brilduikers, Grote Zaagbekken en één Casarca.

Opvallend waren de duizenden Aalscholvers op de slikplaten. Naarmate de zon onder ging, kwamen de Kraanvogels met honderden in hun typische V-formatie naar hun slaapplaats aangevlogen. Reeds van ver hoorden we de trompetterende roep van de adulten met ertussen het fluiten van de juvenielen. Er zouden zich tijdens ons bezoek een dikke 30.000 exemplaren in de streek bevinden.

Vrijdag 9 november 2012

Reeds om 6.45u was het verzamelen geblazen op de dijk in Cantecocq, waar reeds een 35-tal andere vogelkijkers aanwezig waren. Het spektakel van de Kraanvogels bieden bij het verlaten van hun slaapplaats om de dag door te brengen op de maisvelden in de streek is ongeëvenaard. Groep per groep verlieten de Kraanvogels luid trompetterend de “Lac du Der” met bestemming de omliggende foerageergebieden.

Terwijl we ontbeten in onze caravans, zagen we nog Glanskop, Putter, Goudvink en Grote Bonte Specht .

Rond 9.00u vertrokken we richting “Etang de la Horre”. Onderweg zagen we nog op een kleiner plasje een Grote en een Kleine Zilverreiger, alsook een Blauwe reiger samen met een 20-tal Knobbelzwanen. Een eerste IJsvogel van de dag vloog over. De “Etang de la Horre” lag er prachtig bij onder een stralende zon.

Hier zagen we o.a.: Grote Zilverreiger (19), Watersnip, Waterral (auditief), Fuut, Dodaars (4), Slobeend, Pijlstaart, Tafeleend, Kuifeend. IJsvogeltjes vlogen continue heen en weer. In het bos hoorden we eveneens de Middelste Bonte Specht, Matkop, Goudvink...

De volgende stopplaats was het 16de eeuwse kerkje van Lentilles, opgetrokken in het typische vakwerk. Binnen in de kerk valt duidelijk op hoe een dergelijke constructie de tand der tijd kan doorstaan. Geen enkele balk staat er nog recht! Sint-Jacob van Compostella, geposteerd juist voor de ingang, moet dan blijkbaar toch magische krachten hebben.

Patrick Keirsebilck

In het gebied van “Lac d’Amance” tot de “Lac d’Orient” zaten een 200-tal Grote zilverreigers. Verder zagen we nog een 300-tal futen, 2500 Tafeleenden en een koppel Krooneenden. Op precies dezelfde plaats als twee jaar geleden zat hier terug een **Klapekster**, die zich lang en uitgebreid liet bewonderen in het volle zonlicht.

Vanuit de kijkhut van de “Lac d’Amance” observeerden we nog 109 Kleine Zwanen, een koppel Krooneenden, een late Lepelaar, Waterpiepers, enz... Een Slechtvalk passeerde op een 10-tal meter onze auto! De familie Beverrat speelde op de oever in het gras.

Na het avond was de klassieke kerkuilentocht gepland onder de professionele leiding van Rik. Het weder viel wat tegen door enkele regenbuien. Toch zagen we nog in Riks toverlantaarnen een 3-tal Kerkuilen en 4-tal Vossen. Ook hoorden we een koppel Bosuilen aan de bosrand en rond één uur sloten we deze nachtelijke campagne af.

Zaterdag 10 november 2012

Rond 9 uur reden we naar “Presqu’île de Champaubert” aan de andere zijde van de “Lac du Der”. We zagen hier enorme groepen Wintertalingen en vele Slobeenden. Plots scheerde nog een zeer late Boerezwaluw over. Vlakbij het kerkje zat eveneens een late Zwarte roodstaart en een koppel Goudvinken. Constant werd de horizon afgetuurd, maar de Zearend gaf verstek.

Zoals onze reisleader Johan had voorspeld, werden rond de middag de hemelsluizen opgedraaid. We spoedden ons naar een droge observatieplaats in de “La Ferme aux Grues”. Hier bevindt zich een grote kijkhut waar steeds Kraanvogels kunnen geobserveerd worden, daar er met maïs wordt bijgevoerd om een continue voedselvoorraad te verzekeren. Hier zagen we inderdaad een 50-tal Kraanvogels en in de bosrand een 5-tal Reeën.

De volgende stop was de omgeving van Larzicourt. Jef nam enkele paddenstoelenadepten onder zijn hoede, terwijl de rest op zoek ging - en met succes - naar de Middelste bonte specht.

Als afsluiter bezochten we nog de “Lac d’Outines”, waar vele Knobbelzwanen zaten. Terug thuis – d.w.z. op de camping - gaf Jef ons een zeer leerrijke uiteenzetting over paddestoelen. Op de tafel lagen vele tientallen soorten paddenstoelen uitgestald, die onderweg door hem verzameld waren. Boleten, amanieten, bekerzwammen en zelfs de Hoorn des overvloeds passeerden de revue.

Zondag 11 november 2012

Het was Wapenstilstand en we besloten met alle respect onze wapens op te bergen. We namen voor het laatst afscheid van de uitvliegende Kraanvogels en bezochten nog enkele plassen in de omgeving waar we nog o.a. Grote zilvereigers zagen.

Opvallend voor deze trip was dat we geen enkele Kiekendief noch de Zeearend zagen. Een plaatselijke ornitholoog aan de “Etang de la Horre” wist ons te melden dat het voor deze laatste soort nog wat te vroeg was. Hij had wellicht gelijk.

Met dank aan Johan Debuck voor het organiseren van de zeer geslaagde trip.

Met dank aan de fotografen en aan alle deelnemers voor het aangename gezelschap.

Verslag: Frank De Scheemaeker